

Elanikkonna hoiakud Rail Baltica suhtes

TURU-
UURINGUTE
AS

Küsitlus 15-74a. elanikkonna seas
7.-14. aprill 2022

Sissejuhatus

• Eesmärk

- Uuringu eesmärgiks oli selgitada elanike hoiakud Rail Baltica projekti suhtes.

• Sihtrühm ja valim

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15-74a. Kokku vastas küsitlusele 1003 inimest.
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma, hariduse ja rahvuse suhtes.

• Läbiviimine

- Küsitlus viidi läbi veebiuuringuna 7.-14. aprillini 2022.

• Tellija

- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Rail Baltic Estonia OÜ.

• Veapiirid

- Tulemuste laiendamisel üldkogumile tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 3,1% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Kokkuvõte uuringust

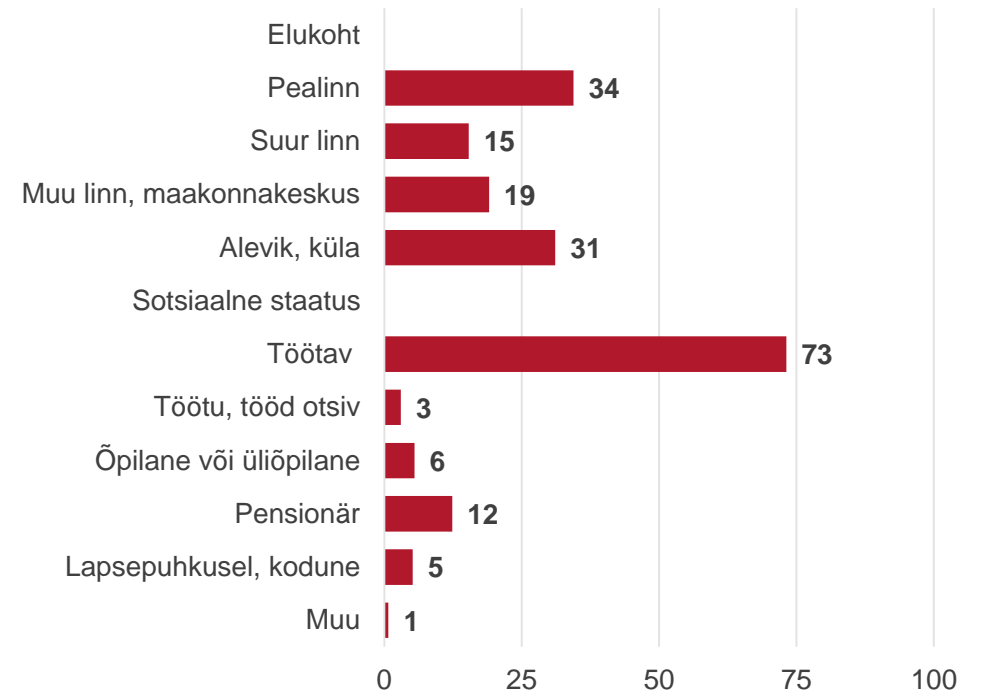
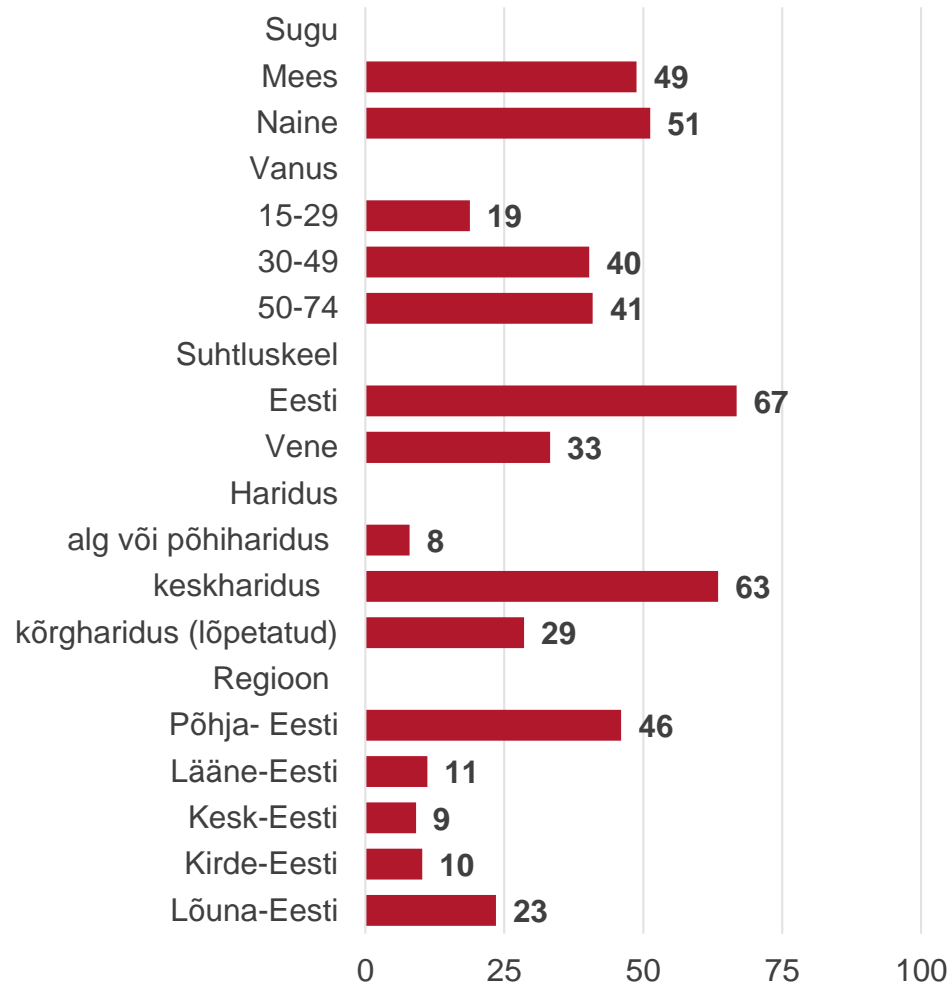
- Toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele on möödunud poole aasta jooksul suurenenud - seda toetab 70%.
- Rail Baltic projekti realiseerumisse usub 41% Eesti elanikest, mis on vähem, kui eelmisel korral (46%).
- Eesti elanikest 72% peab Rail Baltica mõju üldiselt Eestile positiivseks. Negatiivseks hindab seda 18%, sh 5% väga negatiivseks. Võrreldes eelmise uuringuga on tulemus paranenud – viimati hindas mõju positiivselt 68%.
- Rail Baltica peamise kasuna nähakse inimeste säästmist (80%), seejärel kiiremat ja turvalisemat kaubavedu ning inimestele head liikumisvõimalust Euroopasse.
- Hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on jäänud samale tasemele. Seda peab kasulikuks – 84% (slaid 15). Kohalikke peatusi ei pea üldse vajalikuks 3% elanikest.
- Jätkuvalt valitseb elanike seas segadus kohalike peatuste arvu osas. Kohalike peatuste arvuks pakutakse kõige sagedamini 1-3.
- Konkreetsetest peatustest nimetati seekord kõige sagedamini Raplat (41%), seejärel Sakut 26% ja Kohilat 25%. Lisaks reaalsele peatustele aga nimetati sageli ka kontrolliks lisatud valevariante. Taoline tulemus ei ole siiski väga üllatav – piirkondades, kust trass otseselt läbi ei lähe, ei ole huvi peatuste suhtes hetkel kuigi suur ning ka projekti valmimiseni on veel palju aega.

Kokkuvõte uuringust

- Rail Baltica projekti käsitlemisel peetakse jätkuvalt kõige usaldusväärsemaks majanduseksperte, järgnevad president, transpordiettevõtjad ja valitsus. Seekord näeme mitmete huvigruppide puhul usalduse suurenemist, eriti valitsuse, peaministri ja presidendi puhul.
- Rail Baltica teema jälgimine meedias muutunud ei ole – 13% jälgib seda pidevalt ja 45% harva. Eelmise uuringu ajal jälgis teemat sageli 16%. Kuigi suurem huvi ja toetus projektile on noorimas vanuserühmas, siis teemat jälgib meedias sagedamini hoopis vanim rühm.
- Sotsiaalmeedias jälgib Rail Balticu teemat tihti väike osa elanikest – 5% , 33% jälgib seda harva. Tulemus on võrreldes eelmise uuringuga jäänud samaks
- Rail Baltica projekti toetus elanikkonnas on suurenenud ning on nüüd 69%. Nii kõrget toetust näeme esmakordselt. Toetus on keskmisest suurem nooremate inimeste ja vene elanikkonna ning kõrgharidusega inimeste seas. Tallinlastest toetab projekti 78%.
- Kokkuvõttes selgus uuringust, et Rail Baltica toetus ja ka mõju Eestile positiivseks pidamine on suurenenud, paraku on aga keerulistes majandusoludes langenud elanike usk projekti realiseerumisse.

Vastanute profiil

N=1003

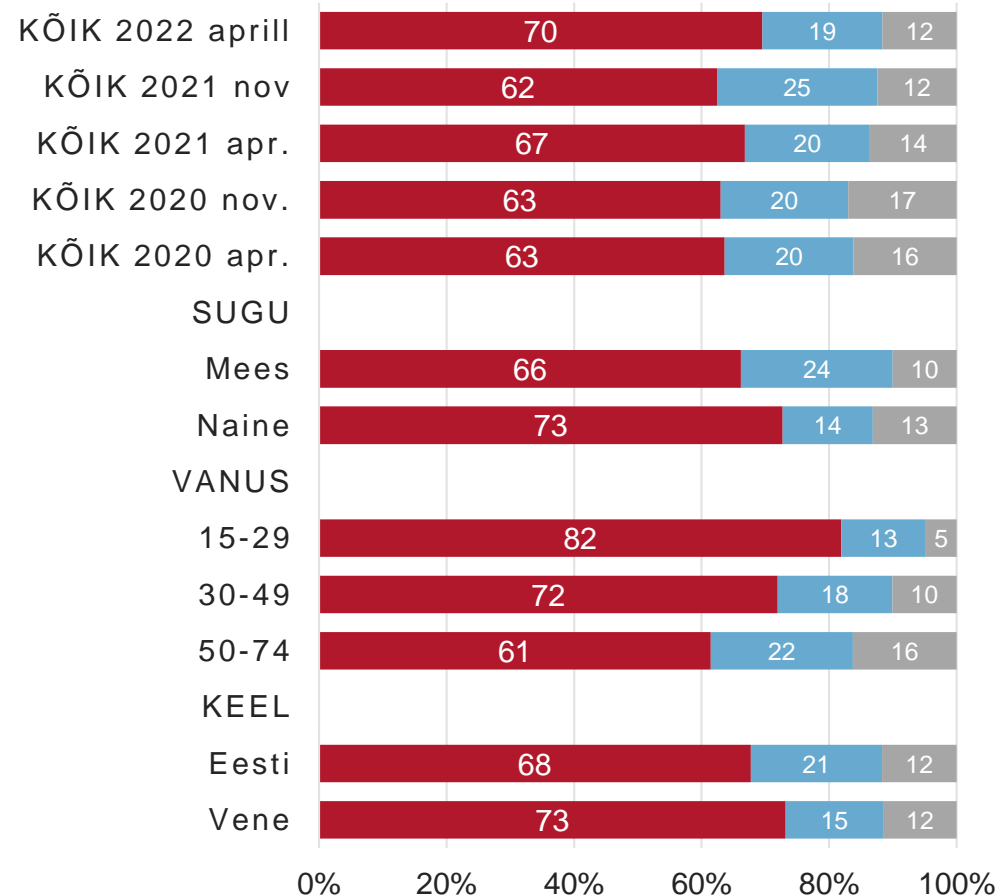

Kiirem raudteeühendus, n=1003

Kas Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga?

- Toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele on möödunud poole aasta jooksul suurenenud - seda toetab 70% ning ei poolda 19% sihtrühmast.
- Toetus on suurem nooremate vanuserühmade ja vene keelt rääkivate elanike seas.
- Rail Baltic projekti realiseerumisse usub 41% Eesti elanikest, kuid 37% selles kindel ei ole ja 20% ei oska vastata. Jätkuvalt 3% elanikest ei ole projektist midagi kuulnud (slaid 7).
- Eelmises uuringus uskus projekti realiseerumisse 46%, seega on tulemus veidi vähenenud.
- Projekti realiseerumist usuvad keskmisest sagedamini mehed, nooremad vanuserühmad ja vene keelt kasutavad vastajad. Silma paistab, et venelaste seas on eestlastega võrreldes jätkuvalt märksa enam neid, kes pole projektist midagi kuulnud (slaid 7).
- Edasised tulemused puudutavad vaid neid vastajaid, kes on Rail Baltica projektist teadlikud.

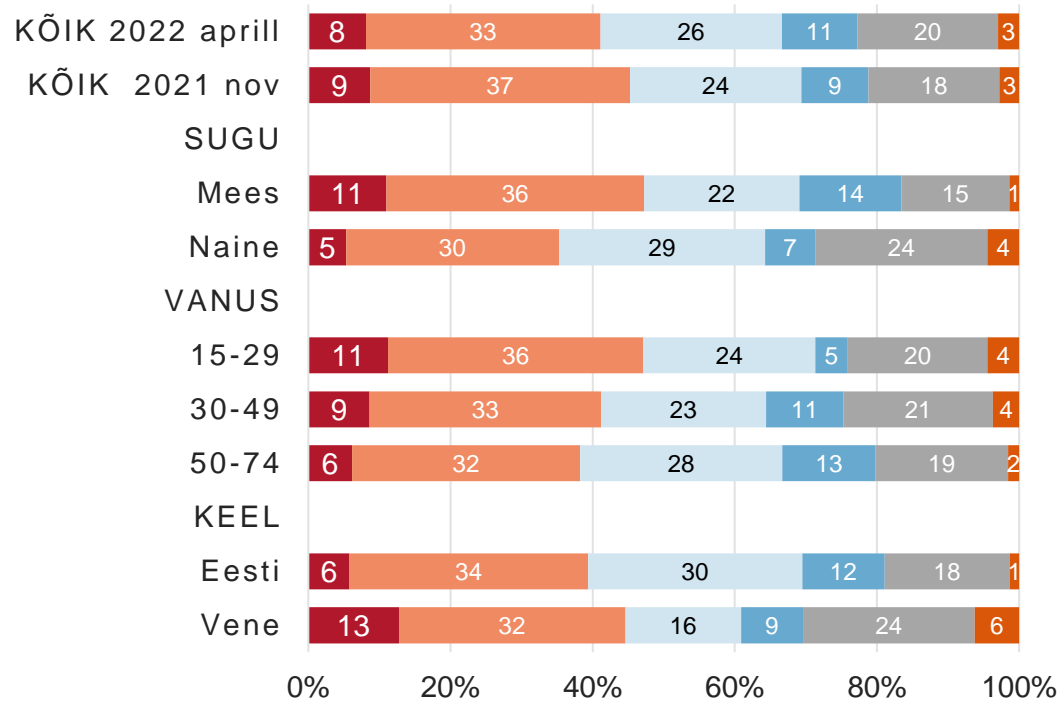
- jah, peaks
- ei ole vaja, piisab muudest transpordiliikidest
- Ei oska öelda

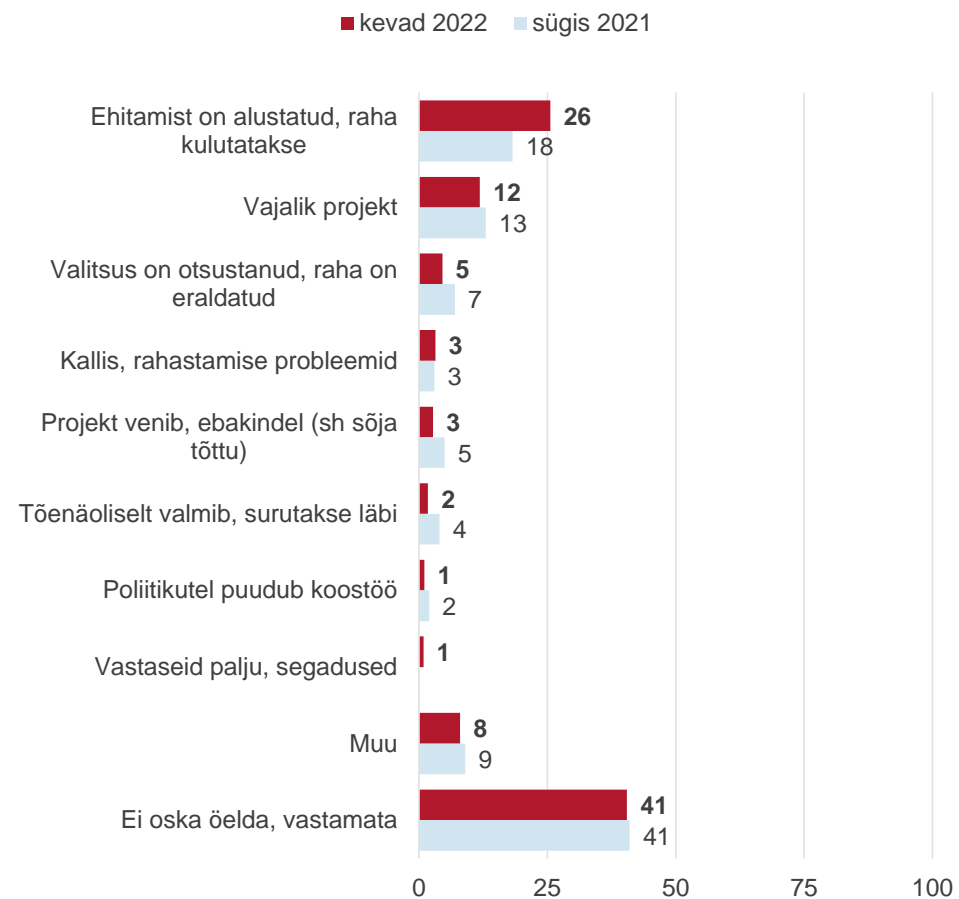
Usk projekti realiseerumisse, n=1003

Kuidas Teile tundub, kui kindel on Rail Baltica projekti realiseerimine? Miks te nii arvate?

- See on täiesti kindel
- See on pigem kindel
- See on pigem ebakindel
- See on väga ebakindel
- Ei oska öelda
- Pole sellisest projektist midagi kuulnud

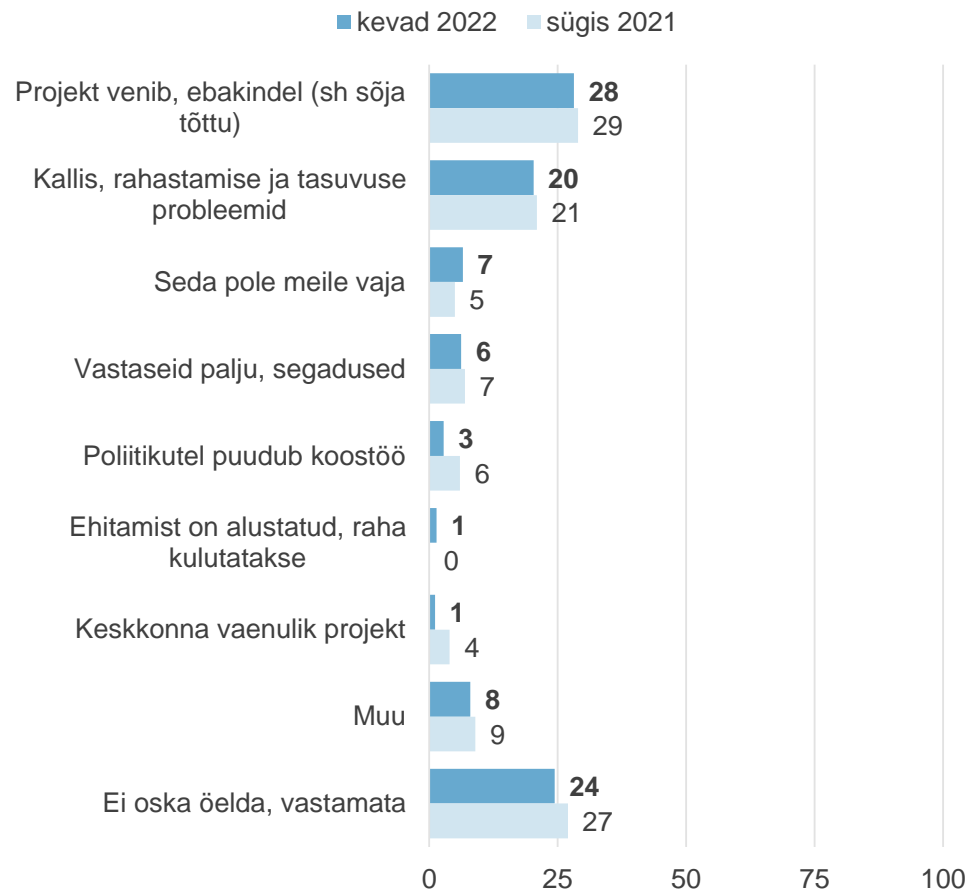
n=414, kui arvab, et realiseerumine on täiesti kindel või pigem kindel, %

Usk projekti realiseerumisse

Miks te nii arvate?

n=364, kui arvab, et realiseerumine on pigem ebakindel või täiesti ebakindel, %

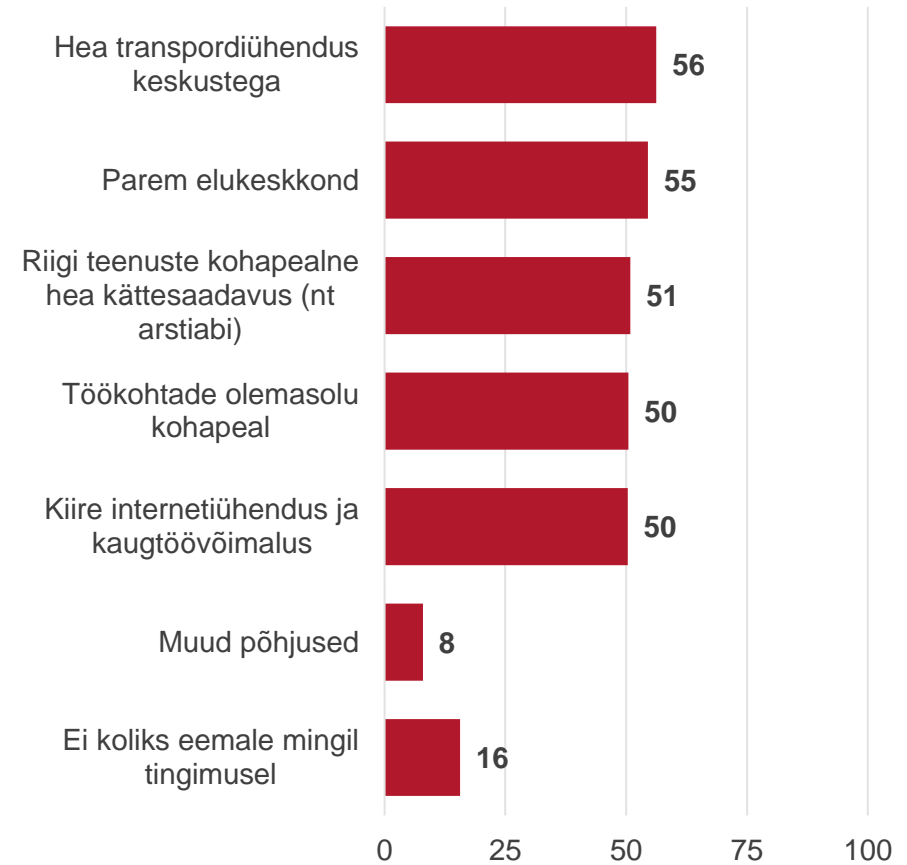
- Vaatleme eraldi kahe rühma kommentaare, miks nad usuvad või ei usu projekti realiseerumist.
- Projekti realiseerumises kindlad või pigem kindlad inimesed töid põhjenduseks peamiselt seda, et ehitamisega on alustatud 26%, projekt on vajalik (12%) ja et selline on valitsuse otsus (5%) (slaid 7).
- Projekti realiseerumisse mitte-uskujad töid põhjenduseks jätkuvalt projekti venimist (28%), selle rahastuse ja tasuvuse probleeme 20% (kõrvalolev joonis). Lisaks lisandusid seekord kahtlused seetõttu, et Euroopas käib sõda.

Linnast eemale kolimine, n=475 suurte linnade elanikud

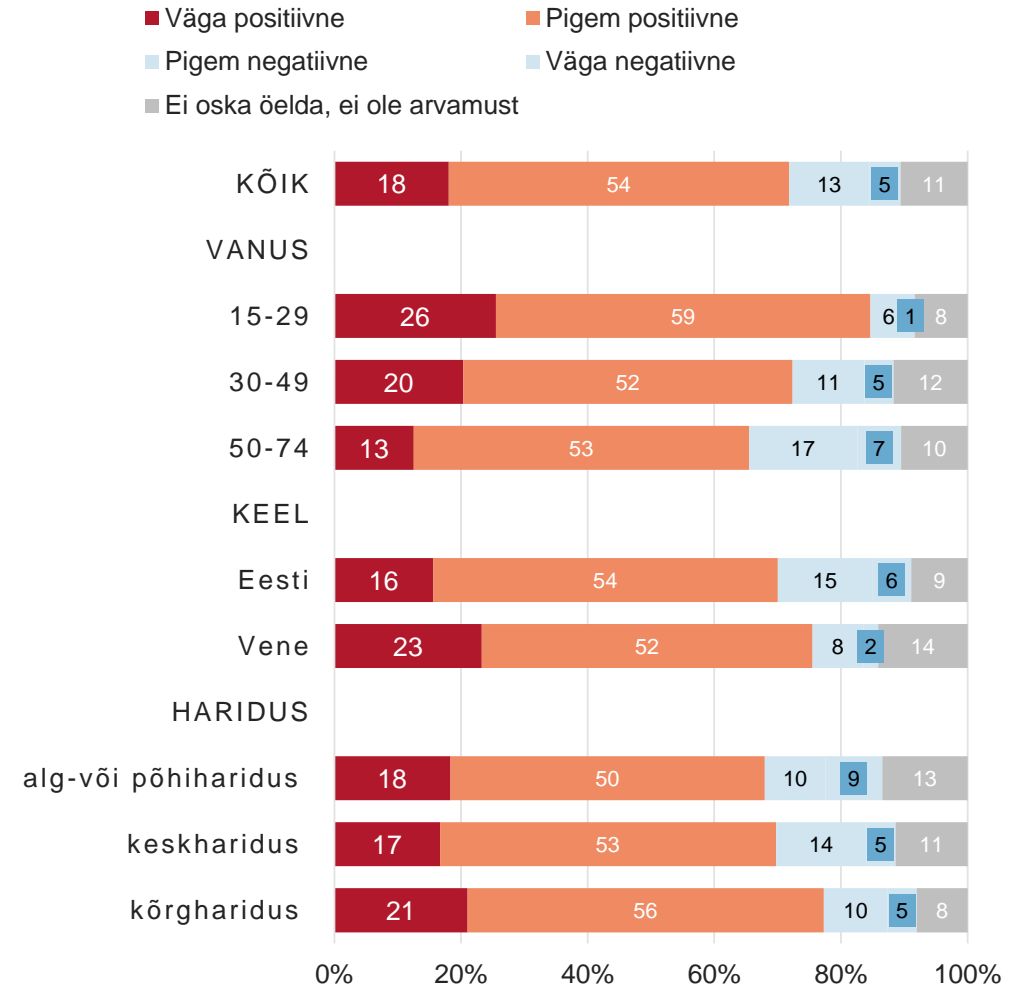
Millistel tingimustel Te kaaluksite suurest linnast eemale (väikelinna või maale) kolimist?

- Suurest linnast ära kolimisel on vastajatele kõige olulisem hea transpordiühendus keskusega ja parem elukeskkond.
- Järgnevad riigi teenused, töökohad ja kiire internetiühendus.
- Seega võib öelda, et paremad transpordiühendused soodustavad mõnevõrra elanike soovi maale kolida, kuid see pole ainus oluline tegur.

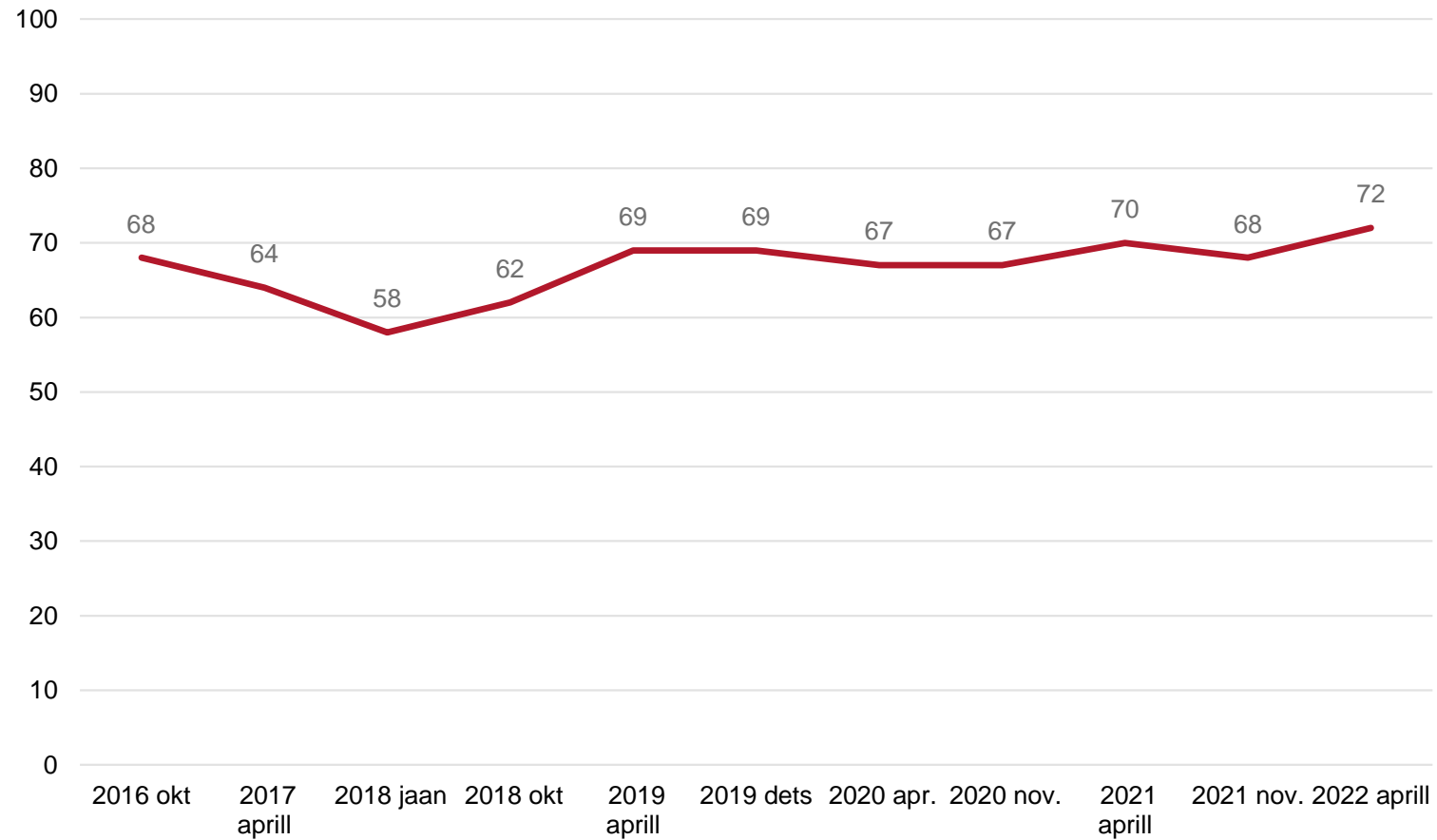

Mõju Eestile üldiselt, n=974

- Eesti elanikest 72% peab Rail Baltica mõju üldiselt Eestile positiivseks, sh 18% väga positiivseks. Negatiivseks hindab seda 18%, sh 5% väga negatiivseks.
- Keskmisest sagedamini näevad projektis positiivset kaks nooremat vanuserühma, vene rahvusest vastajad ning lisaks ka kõrgharidusega inimesed. Piirkondadest on positiivsem meelestatus jätkuvalt Tallinnas ja Põhja-Eestis, kuid keskmisest negatiivsem on hinnang Kesk-Eestis.
- Võrreldes eelmise uuringuga on antud tulemus veidi paranenud - viimati hindas positiivselt 68%. (slaid 11). Viimase paari aasta uuringute tulemustes on vastav näitaja olnud vahemikus 67-70%.

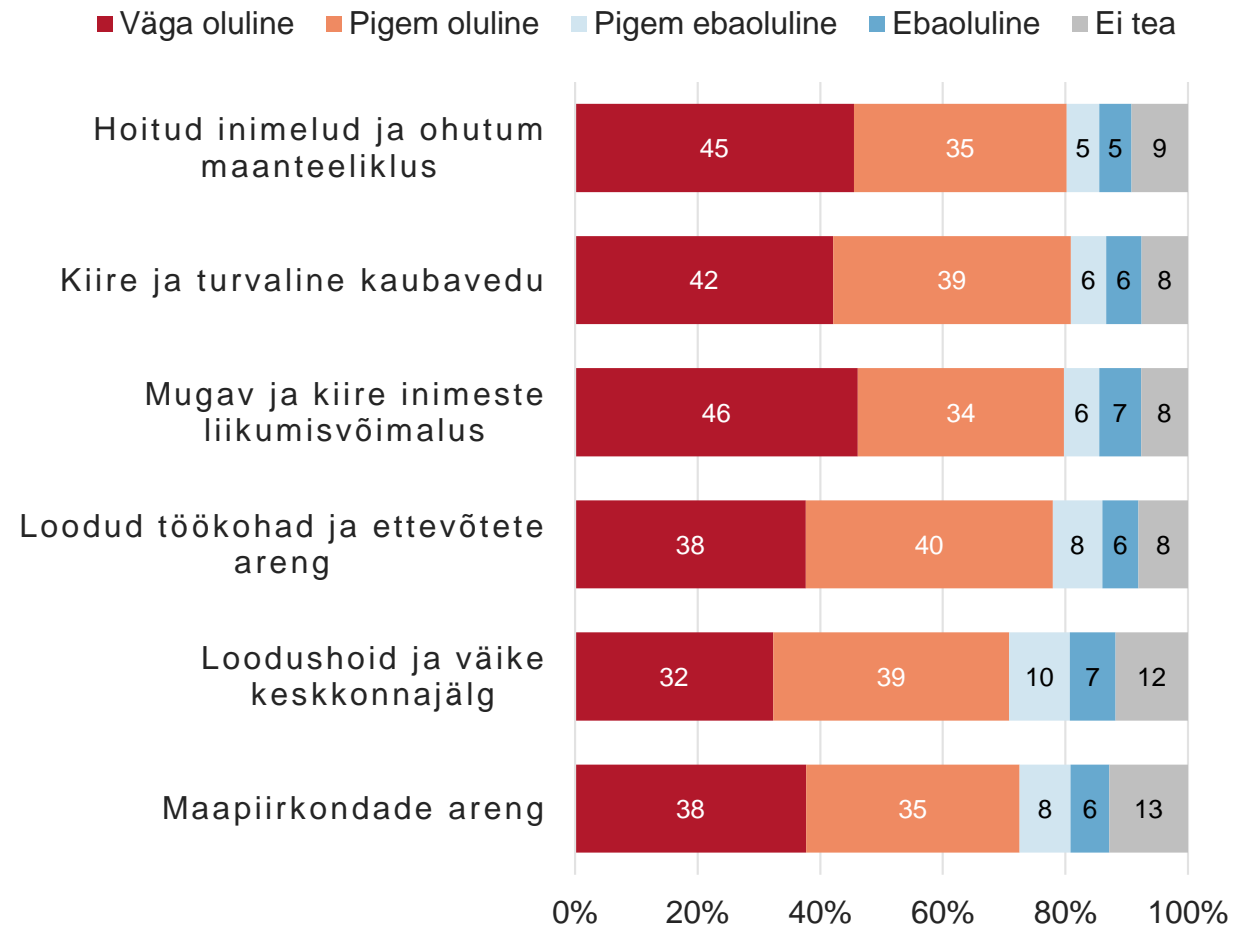

Mõju Eestile üldiselt, n=974

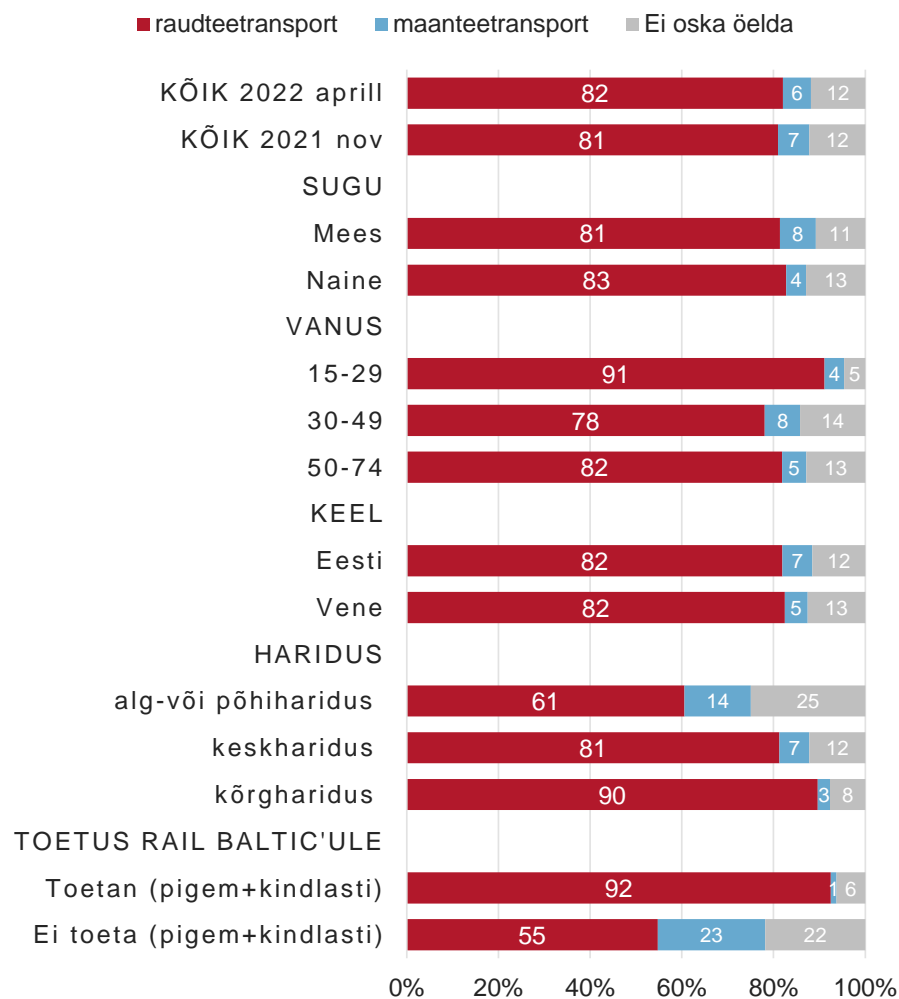
Oluline kasu seoses Rail Balticaga n=974

- Rail Baltica peamise kasuna nähakse inimeste säästmist (80%), kiiremat ja turvalisemat kaubavedu ning inimestele head liikumisvõimalust Euroopasse.
- Ligikaudu 10-13% on inimesi, kes peavad toodud tegureid enda jaoks ebaoluliseks.
- Noorim vanuserühm hindab teistega võrreldes olulisemaks loodushoiu ja kiire reisimise teemat.
- Kesk- ja Lõuna –Eesti elanikud suhtuvad projekti kasudesse jätkuvalt keskmisest leigemalt.
- Elanike hinnang raudteetranspordi keskkonnasäästlikkusele (võrrelduna maanteetranspordiga) muutunud ei ole – 82% varasema 81% asemel (slaid 13). Samuti on samaks jäänud hinnang raudteetranspordile, kui inimeste säästjale – 80% (varem 81%).
- Toodud teemade osas on positiivsemalt meelestatud jätkuvalt noored, kõrgharidusega vastajad, tallinlased ja lisaks need, kes toetavad Rail Baltica projekti tervikuna.

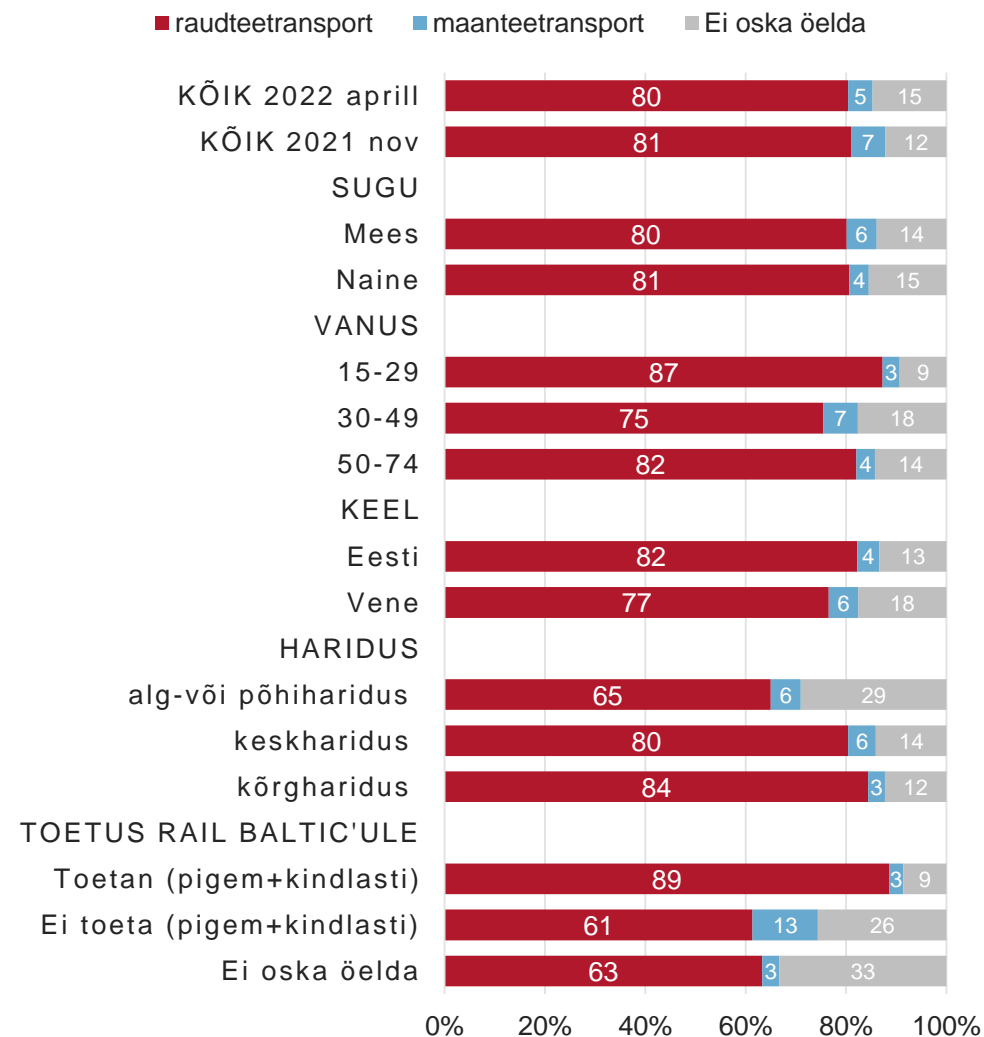

Keskkond ja inimeste säästmine, n=974

Kumb on „rohelisem“ ehk keskkonnasäästlikum, kas raudteetransport või maanteetranspord?

Kumb transpordiliik säästab rohkem inimesid, kas raudteetransport või maanteetransport?

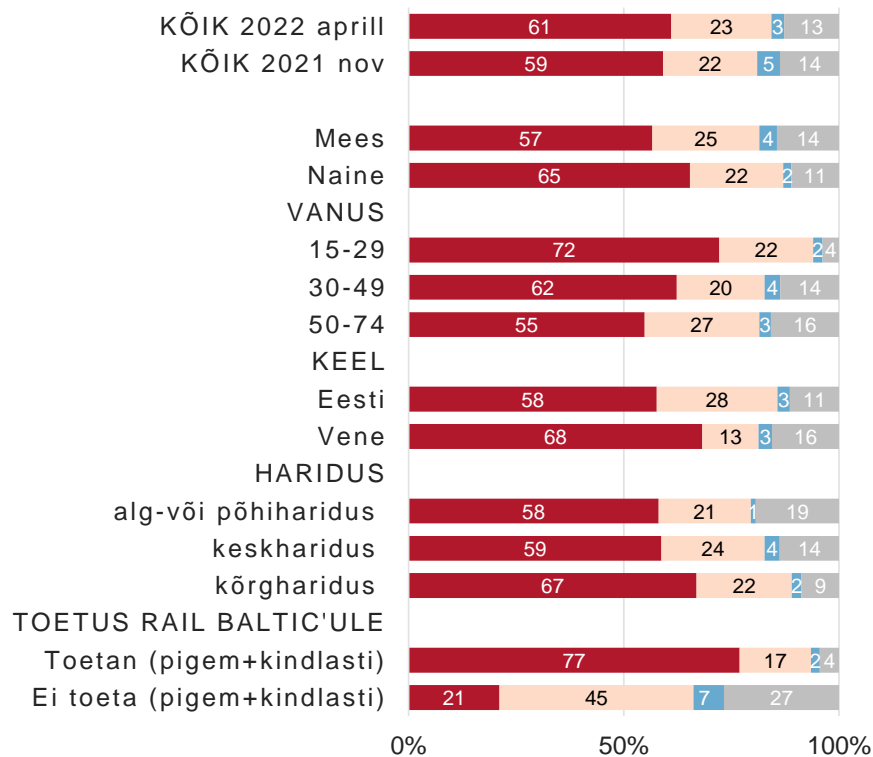
Teadmised peatuste kohta

- Hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on jäänud samale tasemele. Seda peab kasulikuks – 84% (slaid 15). Kohalikke peatusi ei pea üldse vajalikuks 3% elanikest (viimati 5%).
- Riigisiseseid liine Rail Baltica trassil pooldavad teistest sagedamini taas nooremad inimesed, naised, venekeelsed ja kõrgharidusega vastajad. Positiivset vastust näeme siin ka osade vastajate puhul, kes Rail Baltica projekti tervikuna ei toeta või on neutraalsed.
- Jätkuvalt valitseb elanike seas segadus kohalike peatuste osas. Kohalike peatuste arvuks pakutakse kõige sagedamini 1-3 (55%), või pakutakse väga erinevaid arve. Üldiselt on näha, et teadlikkus kohalike peatuste arvu osas on elanikkonna seas madal, ka võrreldes eelmise uuringuga teadlikkus paranenud ei ole.
- Konkreetsetest peatustest nimetati seekord kõige sagedamini Raplat (41%), seejärel Sakut 26% ja Kohilat 25% (slaid 16). Seekord pakuti vastajatele peatuste nimed ette, mistõttu oli lihtsam vastata ning peatuste tundus on varasemast oluliselt suurem. Siiski nimetati sageli ka kontrollküsimusena nimekirja lisatud variante: Ikla ja Viljandi, mis annab tunnistust vastajate ebakindlusest. Taoline tulemus ei ole siiski väga üllatav – piirkondades, kust trass otseselt läbi ei lähe, ei ole huvi peatuste suhtes hetkel kuigi suur ning ka projekti valmimiseni on veel palju aega.
- Positiivne on see, et Kesk-Eestis teatakse keskmisest oluliselt sagedamini nimetada Raplat (65%) ning Lääne-Eestis sagedamini Häädemeestet (34%). Lõuna –Eestis aga loodetakse sagedamini, et rongi trassile jääb ka Viljandi (35%).
- Kokku nimetas mõnda peatust 223 vastajat, ülejäänud jätsid küsimusele vastamata.

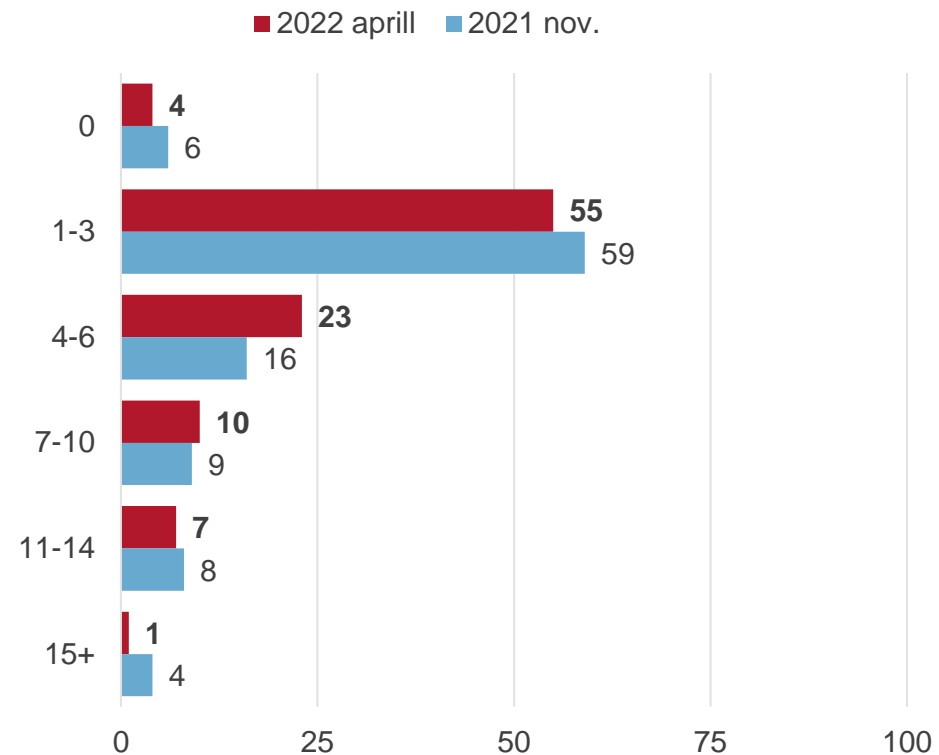
Kohalikud peatused, n=974

Rail Baltica trassile planeeritakse ka regionaalset rongiliiklust ehk riigisiseseid liine kohalike peatustega. Milline on selles suhtes Teie seisukoht?

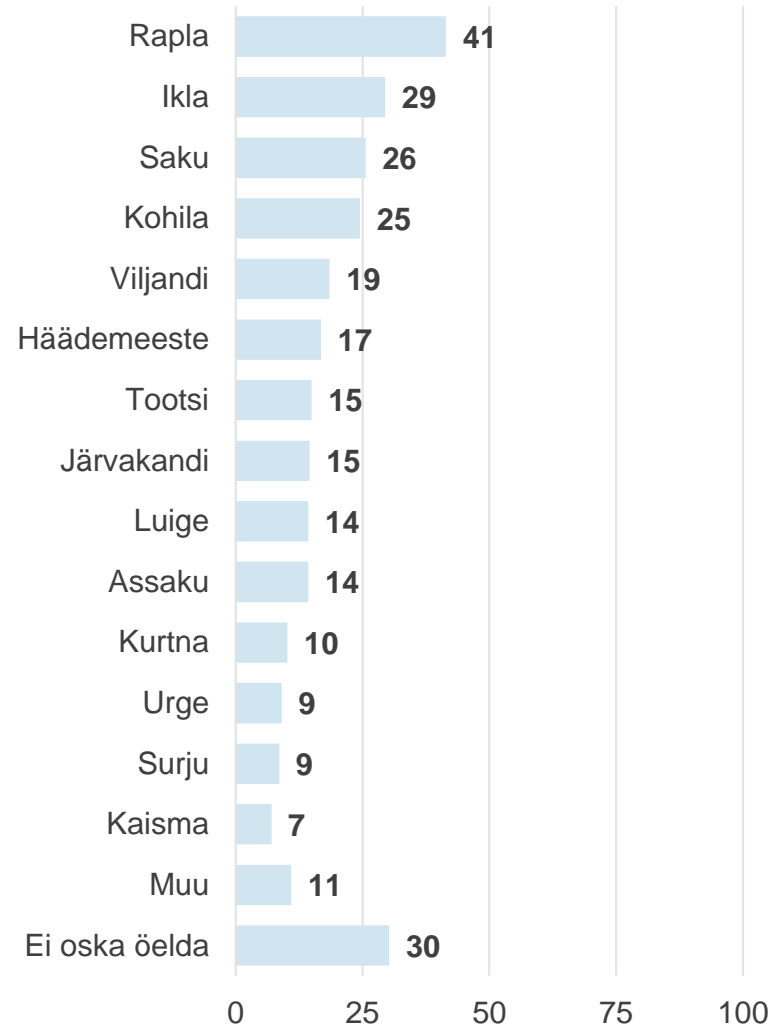
- Kohalik liiklus tõstab Rail Baltica regionaalset väärtust ja kasutaksin seda ka ise
- Kohalik liiklus on regionaalpoliitiliselt kasulik, aga ise ma seda ei kasutaks
- Kohalikud peatused ei ole vajalikud
- Ei oska öelda, ei ole seisukohta

Mitu kohalikku peatust on planeeritud Rail Baltica trassile Eestis?

Planeeritavad kohalikud peatused, n=223

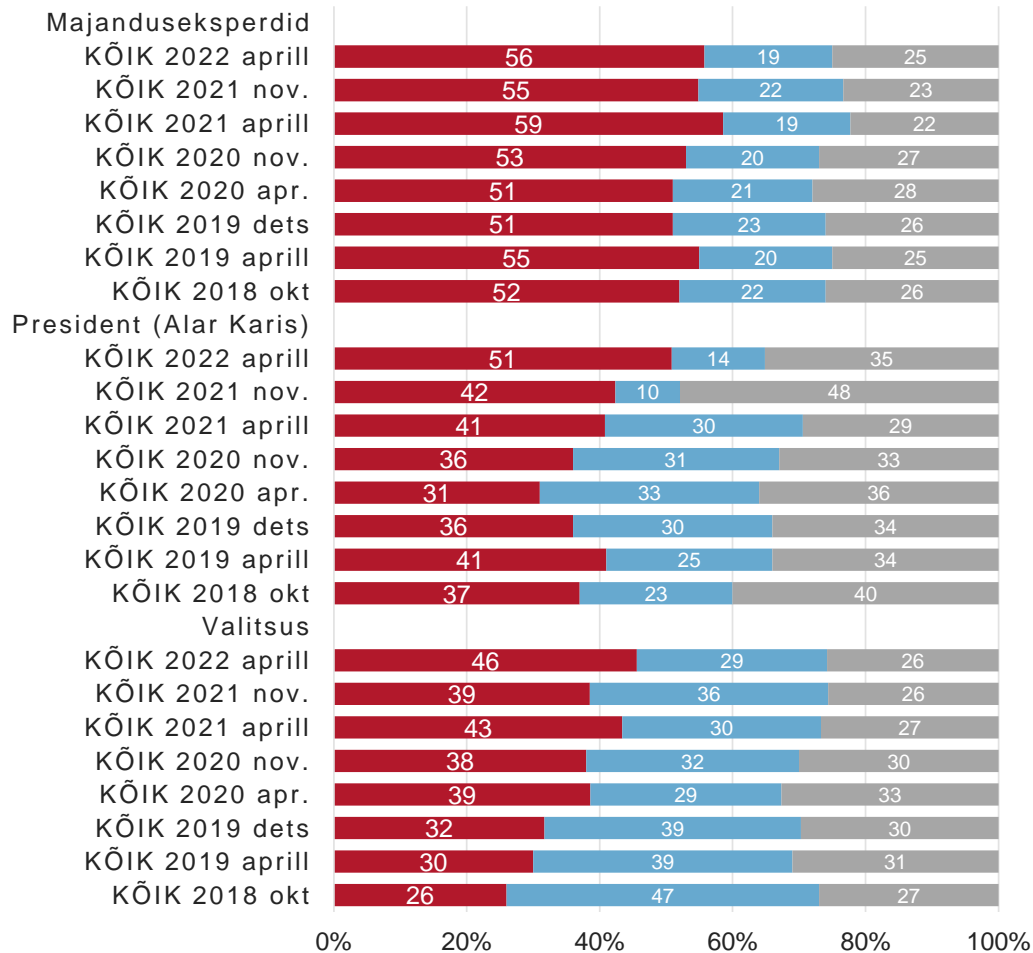
Institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus

- Rail Baltica projekti käsitlemisel peetakse jätkuvalt kõige usaldusväärsemaks majanduseksperte (56%), järgnevad president (51%), transpordiettevõtjad (49%) ja valitsus (46%) - slaidid 18-19.
- Järgnevad, valla- ja linnavalitsused ning peaminister. Seekord näeme mitmete huvigruppide puhul usalduse suurenemist, eriti valitsuse, peaministri ja presidendi puhul. Umbes kolmandik vastanutest on jätnud vastamata, mis näitab, et elanikud ei ole jälginud gruppide sõnavõtte antud teemal.
- Kõige vähem usaldatakse jätkuvalt sotsiaalmeediat (15%).
- Noorte jaoks on mitmed nimetatud grupid keskmisega võrreldes usaldusväärsemad, kuid vanematest inimestest harvem usaldavad nad toodud küsimuses sotsiaalmeediat (62% arvab, et ei ole usaldusväärne).
- Venekeelsete vastajate jaoks on sotsiaalmeedia Rail Baltica teemadel jätkuvalt veidi usaldusväärsem kui eestlastele (seda usaldab neist 23%), kuid üldiselt usaldavad nad kõiki infoallikaid eestlastest vähem.

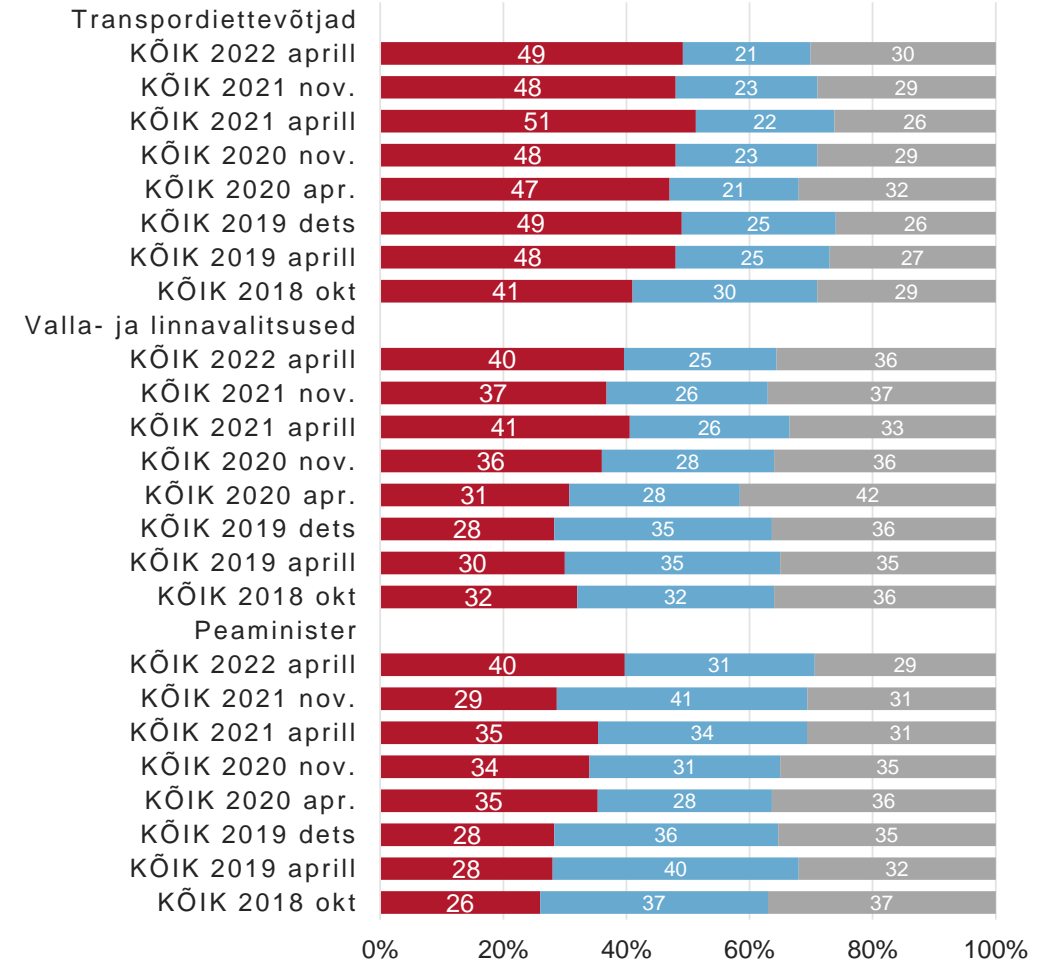
Institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus, n=974

Milline on teie hinnangul järgmiste institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltica projekti käsitlemisel?

■ On usaldusväärne ■ Ei ole usaldusväärne ■ Ei oska öelda

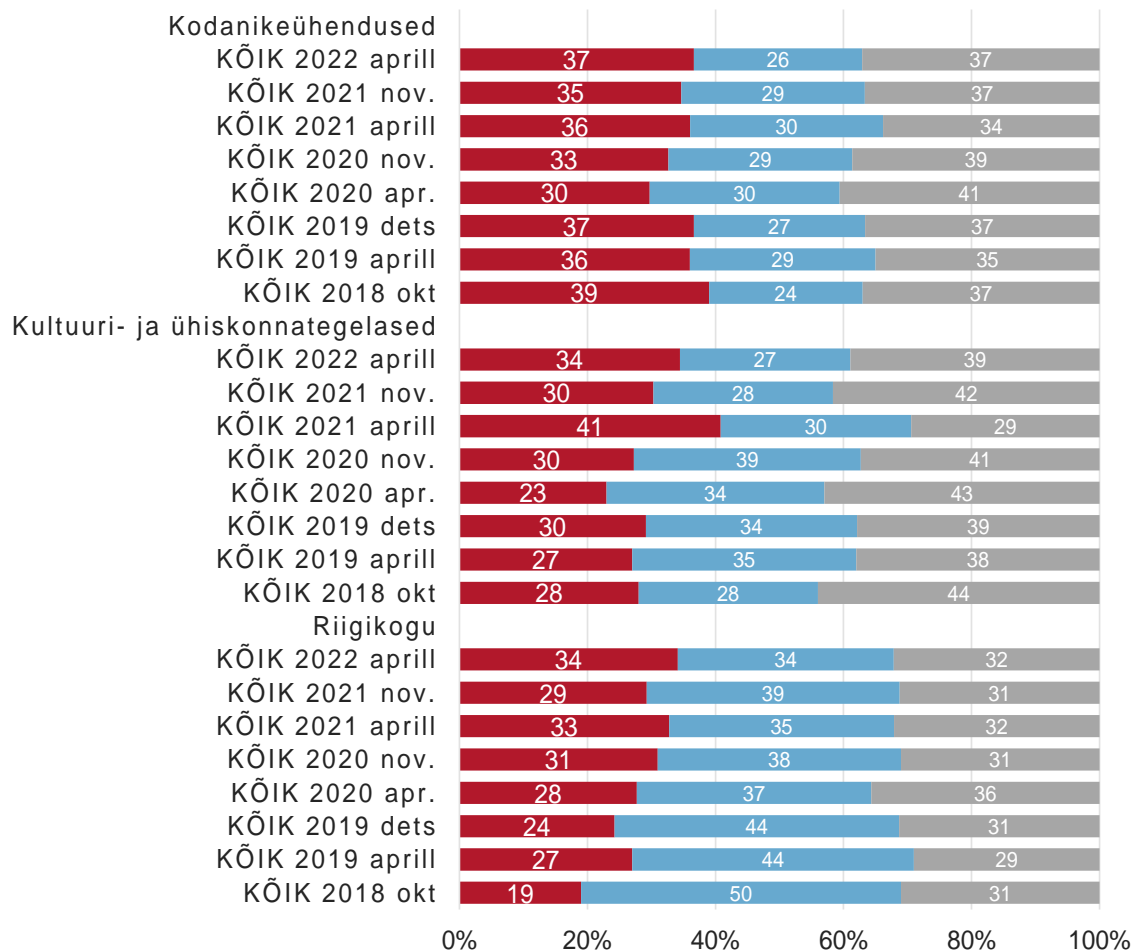
■ On usaldusväärne ■ Ei ole usaldusväärne ■ Ei oska öelda

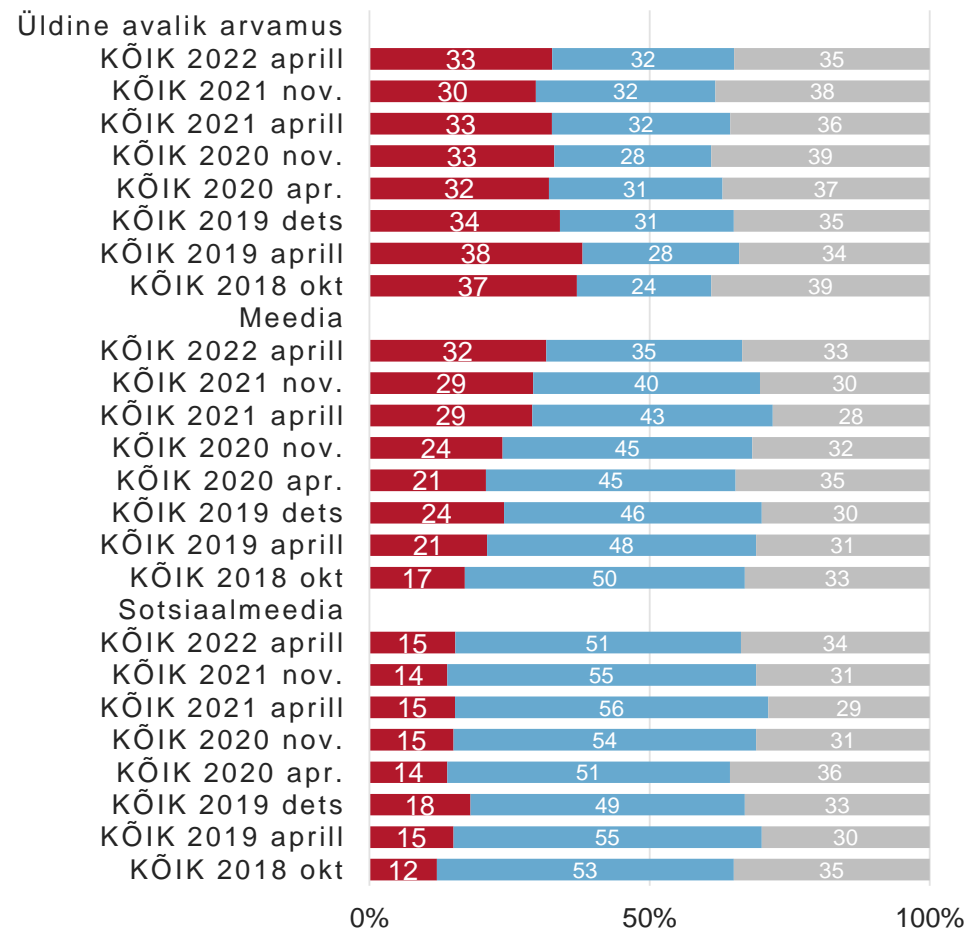
Institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus, n=974

Milline on teie hinnangul järgmiste institutsioonide ja huvigruppide usaldusväärsus Rail Baltica projekti käsitlemisel?

■ On usaldusväärne ■ Ei ole usaldusväärne ■ Ei oska öelda

■ On usaldusväärne ■ Ei ole usaldusväärne ■ Ei oska öelda

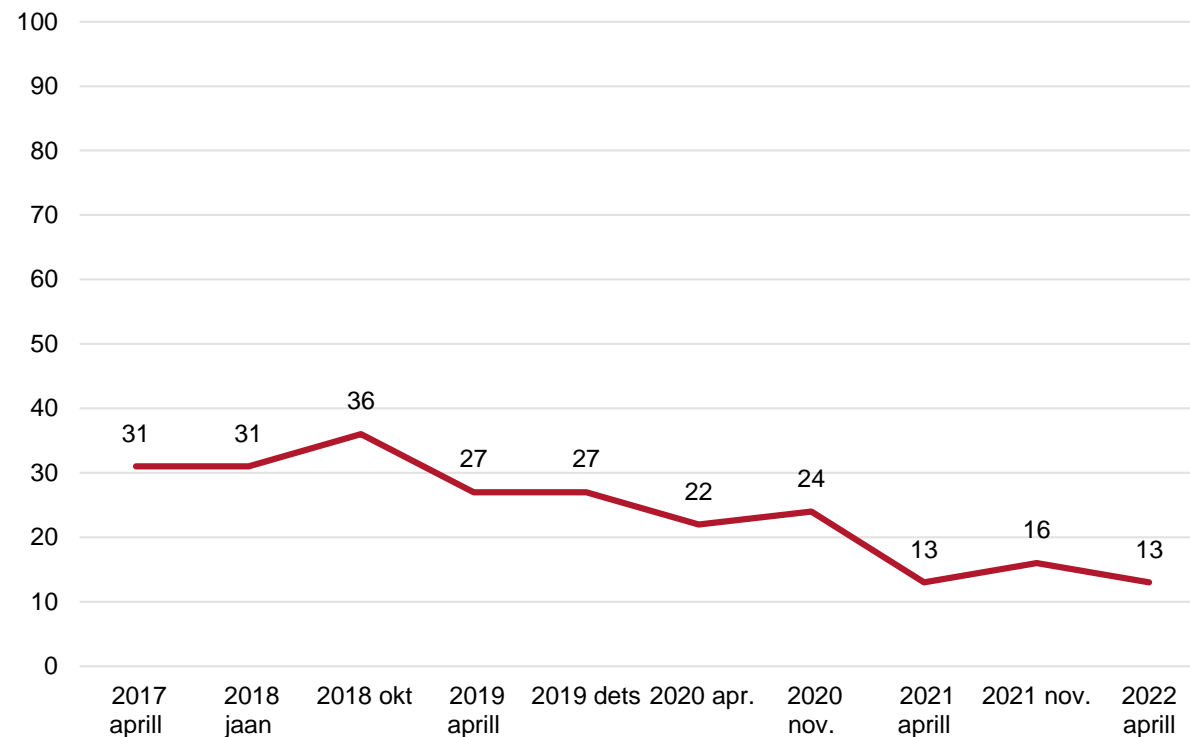
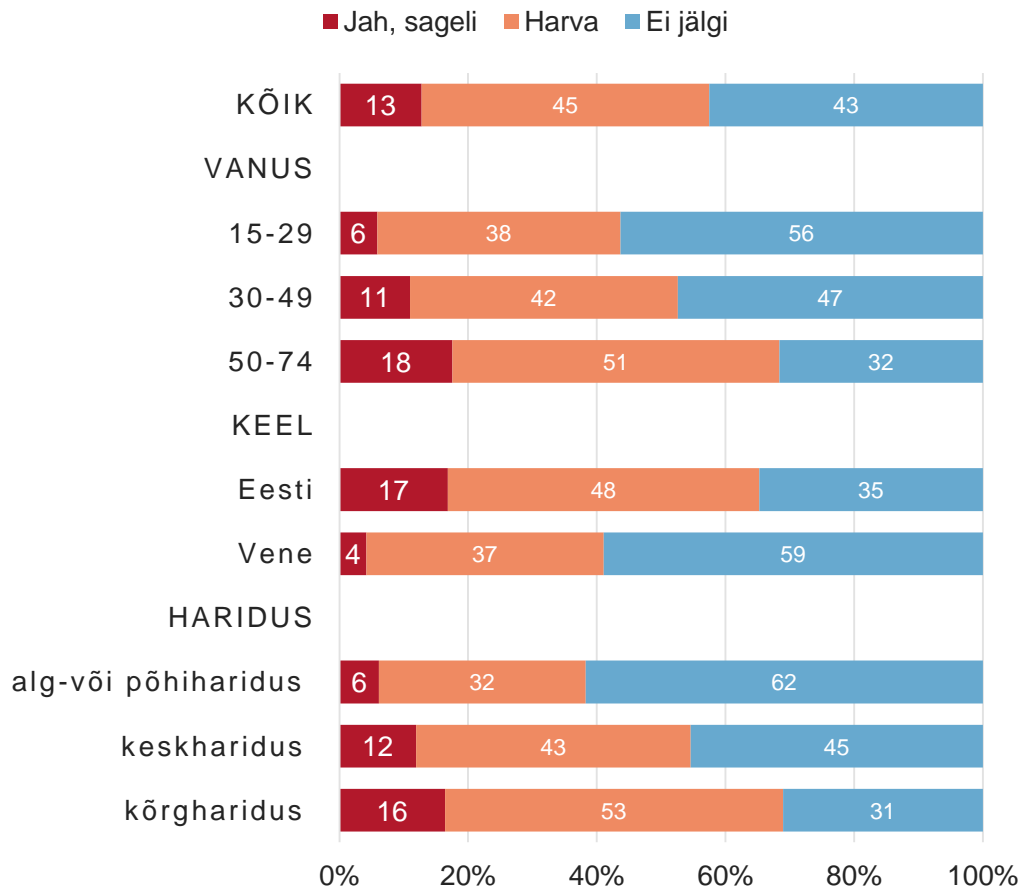
Rail Baltica projekti teema jälgimine meedias

- Rail Baltica teema jälgimine meedias muutunud ei ole – 13% jälgib seda pidevalt ja 45% harva. 43% sihtrühmast ei jälgi teemat üldse. Eelmise uuringu ajal jälgis teemat sageli 16% (slaid 21).
- Kuigi suurem huvi ja toetus projektile on noorimas vanuserühmas, siis teemat jälgib meedias sagedamini hoopis vanim rühm – 18% jälgib sageli. Ka kõrgharidusega vastajad jälgivad teemat märksa sagedamini, kui madalama haridusega inimesed.
- Kõige kõrgem oli teema jälgimise näitaja aastal 2018 oktoobris, mil see oli 36%.
- Sotsiaalmeedias jälgib Rail Balticu teemat tihti väike osa elanikest – 5% ning 33% jälgib seda harva. Tulemus on võrreldes eelmise uuringuga jäänud samaks (slaid 22).

Rail Baltica teema jälgimine meedias, n=974

N=974 kõik vastajad

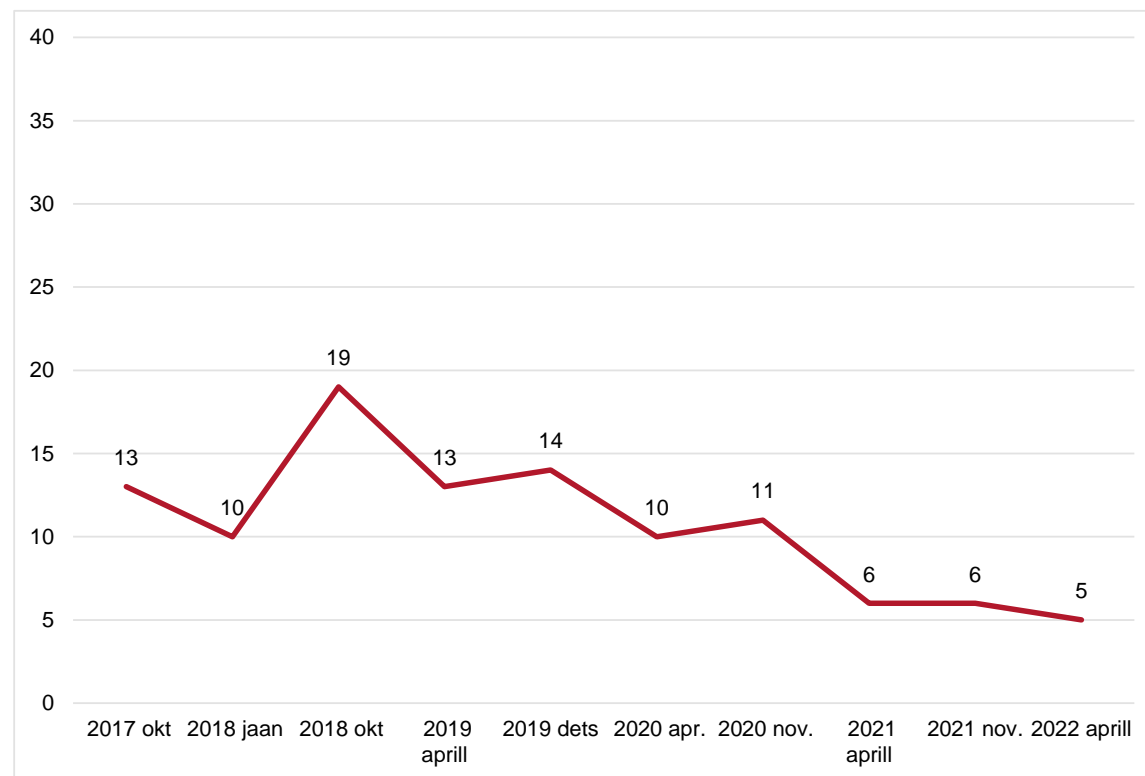
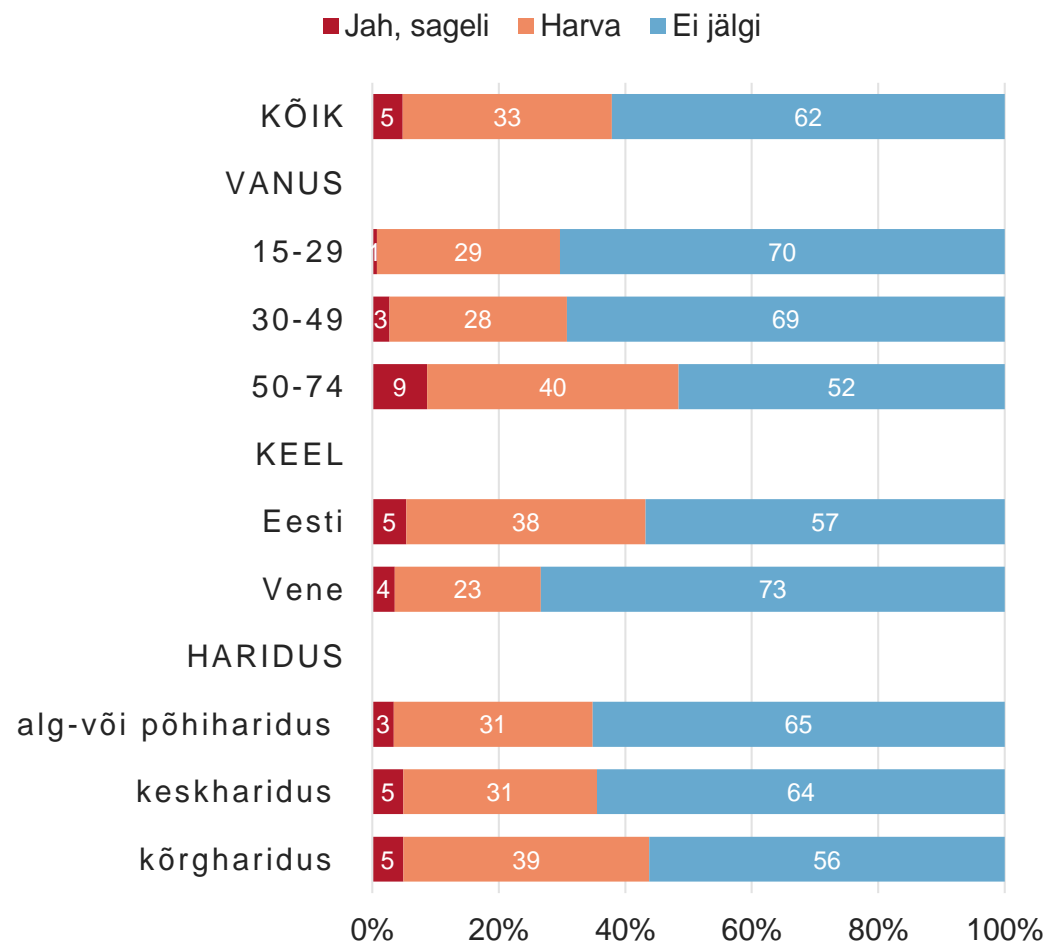
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Rail Baltica teema jälgimine Sotsiaalmeedias, n=974

N=974 kõik vastajad

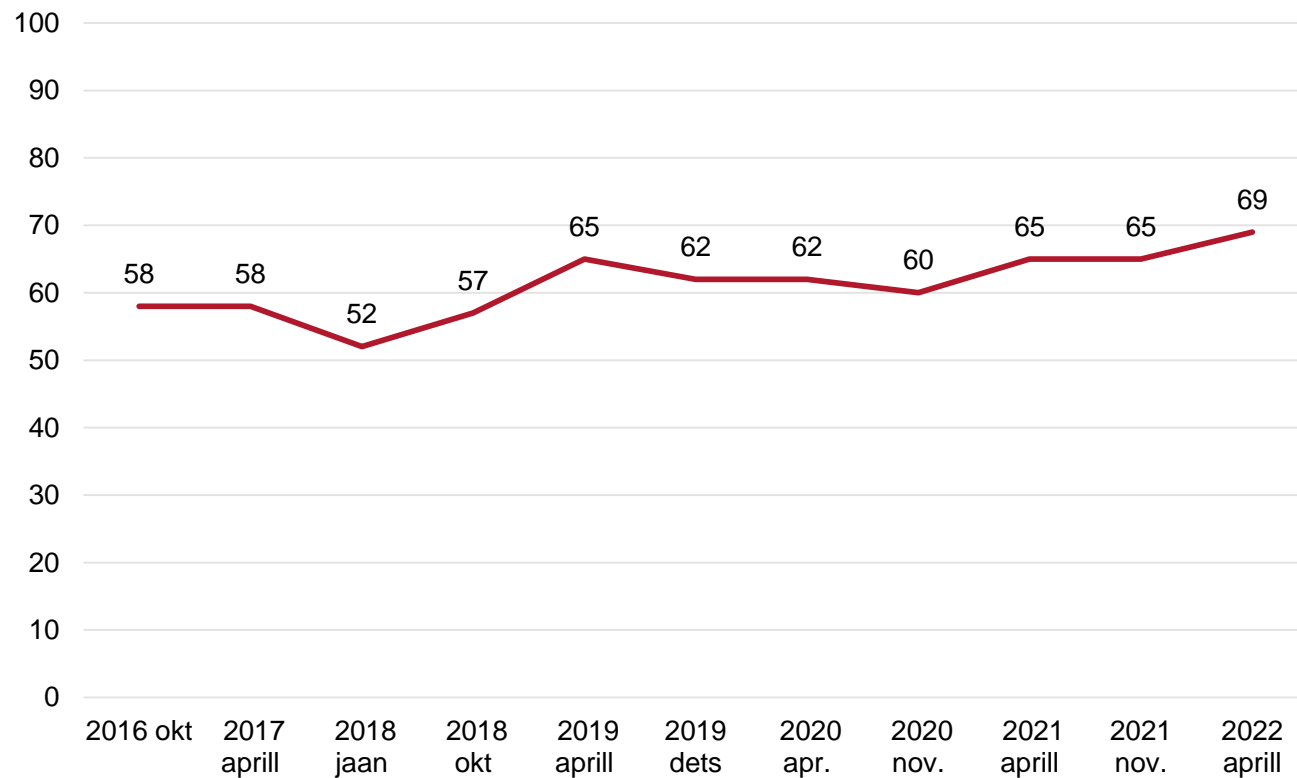
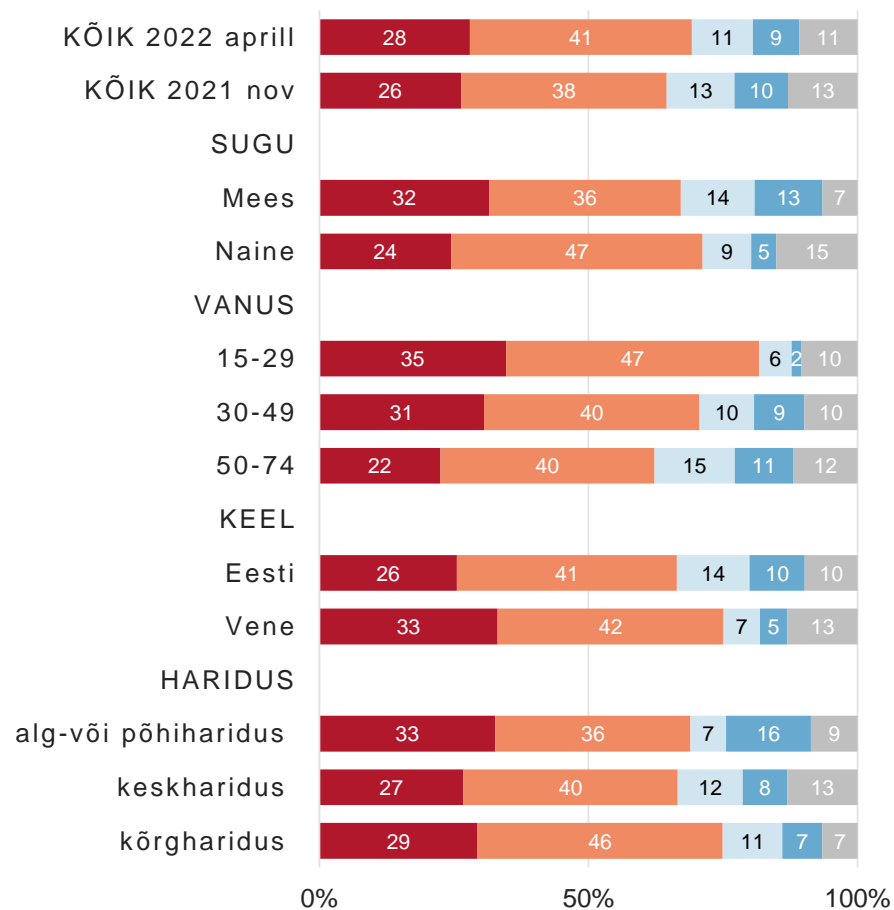
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Toetus Rail Baltica projektile, n=974

Kas Te ise toetate Rail Baltica projekti?

- Jah, kindlasti toetan
- Pigem toetan
- Pigem ei toeta
- Ei toeta kindlasti
- Ei oska öelda, pole seisukohta

Toetus Rail Baltica projektile

- Rail Baltica projekti toetus elanikkonnas on suurenenud ning on nüüd 69% (slaid 27). Nii kõrge toetus on esmakordne. 20% elanikest projekti ei toeta, sh 9% on kindlasti vastu.
- Toetus on keskmisest suurem nooremate inimeste ja vene elanikkonna seas, lisaks kõrgharidusega inimeste seas. Tallinlastest toetab projekti 78%, kuid Lõuna-Eesti inimestest 61% - mõlemad näitajad on paranenud.
- Mittetoetajatelt küsiti: Milliste tingimuste täitmise või kahtluse hajutamise korral Te projekti toetaksite?
- Kõige sagedamini vastati, et „ei toetaks mingil juhul“ - 27% (viimati 19%). Teisele kohale on tõusnud nüüd tasuvuse teema.
- Võrreldes eelmise uuringuga on siin suurenenud põhimõteteliste vastaste osakaal, kes projekti mingil tingimusel ei toeta.

N=195, kes ei toeta projekti

